

Toryové odstartovali svou cestu k vítězství

24.listopadu 2009 Matěj Trávníček

Ve dnech 5.-8. října se v tradiční baště britské levice Manchesteru sešla konference britských konzervativců. Konzervativní a unionistická strana, jak zní její oficiální název, je vedle vládnoucí Labour Party jednou ze dvou hlavních složek britského bipartistického stranického systému. Toryové, jak se straně neformálně říká, jsou od roku 1997, tedy již celých dvanáct let, v opozici.

V současnosti je však strana favoritem nadcházejících parlamentních voleb, které se uskuteční nejpozději v červnu příštího roku. Poslední průzkumy veřejného mínění přisuzují toryům volební podporu 44 % hlasů, vládní labouristé tak za nimi se svými 27 % zaostávají o plných 17 % hlasů, třetí liberální demokraté se těší podpoře 18 % voličů. Co stojí za takto silnou podporou? A s čím půjdou toryové do voleb?

David Cameron patří od svého nástupu do čela strany v prosinci 2005 k nejoblíbenějším britským politikům. Pod jeho vedením strana prošla konzervativní revolucí, kdy tradičně liberálně-konzervativní strana začala akcentovat zejména environmentální témata - včetně tradičně levicového boje s globálním oteplováním -, ale i sociálně konzervativní problematiku chudoby třetího světa. Vlivem ekonomické krize se však do popředí zájmu strany opět vrací ekonomická agenda. Není divu, Británie patří k zemím, které finanční a ekonomické krize zasáhly nejsilněji v Evropě. A zatímco v dnešních dnech již ekonomiky velkých evropských hráčů Francie a Německa hlásí návrat do černých čísel, ta britská se stále potácí v recesi.

Odpovědnost, to je to, oč tu běží

Ústředním a jednotícím motivem letošní konference se tak vedle obligátního volání po změně po dvanácti letech vlády labouristů stala odpovědnost, která se jako červená nit line toryovským programem. Toryové viní labouristy z instalace velkého státu, plného nesmyslné byrokracie, neefektivity, nemohoucnosti a neschopnosti. Do kontrapozice s ním pak staví silnou společnost. Přesně tu společnost, o které někdejší dlouholetá vůdkyně konzervativní strany a premiérka, železná lady Thatcherová prohlásila, že prakticky neexistuje, respektive že je jen souborem jednotlivců. Dle Camerona se silné společnosti dosáhne posílením rodiny, posílením společenství a země jako celku.

Svůj program pojali konzervativci „kontrastně“. Záměrně a zcela logicky tak staví zejména na oblastech, které se momentálně potýkají se silnými problémy. Mluví o rozbití ekonomiky, společnosti a politiky. Cestu z ekonomické recese vidí ve snížení daní, eliminaci byrokracie a omezení regulace. Na druhou stranu Cameron oceňuje labouristy za zavedení minimální mzdy. Dále požadují větší míru decentralizace přenesením většího množství pravomocí na místní samosprávy a posílením prvků přímé demokracie. Navrhují tak například zavést přímou volbu policejních komisařů či poskytnout

rezidentům veto na nadměrné zvýšení místních daní. Třetím pilířem programu toryů pak je obnova společnosti, v kteréžto oblasti navrhuje například daňové zvýhodnění manželů, výstavbu stovek nových státních škol či flexibilní systém mateřské/otcovské dovolené.

Zahraníční politika

Nechybí ani tradiční důraz na atlantismus, respektive transatlantickou vazbu. A ani Cameronova vlaková loď - environmentální politika. Konzervativci tak navrhuje masivní snížení emisí CO2 skrze výstavbu větrných a přílivových elektráren. V oblasti energetiky také přicházejí s bytostně levicovým konceptem regulace cen, kdy hodlají donutit prodejce elektřiny a plynu, aby zavedli speciální sociální tarif, tedy speciální ceny pro chudé odběratele/zákazníky.

Pro nás nemůže být bez zajímavosti, s jakými návrhy přicházejí stran vztahu k Evropské unii. Požadují flexibilnější EU a slibují předložení Lisabonské smlouvy v referendu britským voličům. Tento bod však v poslední době doznává trhlin, neboť se zdá, že Cameron v této věci začíná pomalu ustupovat tlaku svých evropských partnerů. Jeví se tak čím dál tím pravděpodobnější, že žádné referendum k Lisabonské smlouvě v Británii nebude. Jak tomu bude s případnými novými smlouvami, pro něž toryové rovněž slibují referendum, je ve hvězdách.

David Cameron na konferenci v Manchesteru